

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ
ALPARSLAN SAVUNMA BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜVENLİK BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
ANKARA 2019
RUTİN AKTİVİTELER TEORİSİ BAĞLAMINDA SİBER SUÇ
MAĞDURİYETİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ
Ferhat BİRCEVİZ

ÖZET

Günümüzde internetin yoğun olarak kullanılması ve sosyal ilişkilerin sanal ortamlara taşınması ile birlikte sosyal bir olgu olan suç da sanal ortama taşınmaya başlamış, bu gelişme sonucunda siber suç kavramı ortaya çıkmıştır. Her geçen gün artan siber suç sayısı ile birlikte bu suçlardan mağdur olanların sayıları da artmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın kavramsal çerçevesinde öncelikle siber suç kavramı üzerinde durulmuş, bu suçların kanunlarda bulunduğu karşılıklar araştırılmış. Kuramsal çerçevesinde klasik okulun suçu açıklamada kendisinden önceki teorilere göre farklı bir bakış açısı getiren rutin aktiviteler teorisi incelenmiş. Uygulama kısmında ise Amerika Birleşik Devletleri vatandaşları arasında suç mağduriyetinin incelenmesi için, Pew Research Center isimli bir kuruluşa ait verilerin analizi SPSS programı ile çözümlenmiştir. Yapılan incelemelerde siber suç mağduriyeti ile demografik değişkenler arasında (cinsiyet hariç) anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. İnternet kullanıcılarının çoğunluğunun kendilerini suçtan koruyacak tedbirler aldığı, bununla birlikte yoğun bir şekilde rutin aktivitelerde bulunduğu görülmüştür. Rutin aktiviteler ile siber suç mağduru olma arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki tespit edilmiş olup rutin aktiviteler teorisinin siber suçları açıklamakta başka çalışmalarla desteklenmesi gerektiği kabul edilmekle birlikte kısmen yeterli olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Siber Suç, Avrupa Konseyi Siber Suçlar Sözleşmesi, Rutin Aktiviteler Teorisi, Mağduriyet.